

12. januar 2010

Københavns Universitet
Fødevarøkonomisk institut
Brian H. Jacobsen, Alex Dubgaard og Morten Gylling

Bidrag til Fødevarerministeriets svar på spørgsmål fra skatteudvalget vedr. fradrag for udgifter til plantning af flerårige energiafgrøder (L80)

Fødevarerhverv (FERV) har den 21.12.2009 fremsendt en række spørgsmål fra skatteudvalget til FOI. Spørgsmålene er relateret til forslag om ændring af ligningsloven således, at der kan opnås fradrag for udgifter til plantning af flerårige energiafgrøder. Fødevarøkonomisk Institut (FOI) er blevet anmodet om bistand til besvarelse af spørgsmål 3 og 4.

Spørgsmål 3

Hvordan er økonomien for den typiske landmand ved at plante energiafgrøder på almindelig landbrugsjord henholdsvis marginal jord uden alternativ landbrugsmæssig anvendelse? Vil ministeren opstille typeeksempler herfor?

Svar

Tabel 1 nedenfor viser det beregnede nettoafkast pr. ha (jordrenten) ved dyrkning af energipil på forskellige jordtyper. Det er antaget at etableringsomkostningerne ud fra driftsøkonomiske principper afskrives over godt 20 år. Beregningerne bygger på prisrelationerne i 2009 (Dubgaard et al., 2009).

Hvorvidt de beregnede dækningsbidrag kan betragtes som driftsøkonomisk tilfredsstillende, afhænger af størrelsen af det opnåelige dækningsbidrag ved alternativ anvendelse af jorden. På dårlig sandjord er der ifølge beregningerne ikke noget incitament til at etablere energipil, da jordrenten er negativ. På god sandjord er den beregnede jordrente positiv, men forholdsvis beskedent. Selvom jordrenten for almindelige landbrugsafgrøder formentlig er marginalt lavere på god sandjord, er der ikke nogen væsentlig indtjeningsmargin i pile dyrkning til dækning af risikoen ved den forholdsvis lange areal- og kapitalbinding. På lerjord er jordrenten ved dyrkning af alm. landbrugsafgrøder beregnet til mellem 1.600 og 2.400 kr./ha. Med de gældende prisrelationer i 2009 vil energipil derfor

ifølge beregningerne kunne konkurrere med landbrugsafgrøder på lerjord. Som nævnt gør den lange arealbindingstid pile dyrkning økonomisk mere risikabel end almindelige landbrugsafgrøder. Det virker derfor næppe sandsynligt, at der vil blive etableret pil på god kornjord i større omfang ved de nuværende prisrelationer. Fugtige marginaljorde ser ud til at repræsentere den mest attraktive mulighed for pile dyrkning, men alt efter risikovillighed vil der sandsynligvis være lodsejere, som også er parate til at satse på pile dyrkning på andre typer af marginaljord.

Tabel 1. Økonomien i dyrkning af energipil på forskellige jordtyper, 2009-priser, kr./ha/år

	Dårlig sandjord	God sandjord	Fugtig marginaljord	Lerjord
Udbytte i tørstof, ton pr. ha/år	8	10	12	14
Stykomkostninger	1.728	1.728	1.728	1.728
Maskin- og arbejdsomkostninger	672	672	672	672
Høst- og transport til værk	3.352	3.450	3.552	3.640
Samlede dyrkningsomkostninger (uden jordleje)	5.752	5.850	5.952	6.054
Værdi af pileflis	5.440	6.800	8.160	9.520
Nettoafkast til jord (jordrente), kr./ha	-313	950	2.208	3.466

Kilde: Dubgaard et al., 2009 (se tabel 5.7.4)

Som en del af Grøn Vækst er det muligt at etablere energiafgrøder i randzoner langs vandløb. I modsætning til forudsætningerne bag tabel 1, må sådanne energiafgrøder ikke tildeles gødning og pesticider. Dyrkning af energiafgrøder i randzoner uden brug af pesticider og gødning skønnes at reducere udbyttet betydeligt (ca. 30-35 %), ligesom omkostningerne ved etablering og høst kan være højere. Det vurderes derfor at dyrkningen af energiafgrøder i randzoner kun i få tilfælde vil give en positiv jordrente.

Spørgsmål 4

Med lovforslagets gennemførelse vil der så være noget økonomisk incitament for landmænd til at plante energiafgrøder på arealer, der anvendes eller kan anvendes til intensiv landbrugsdrift?

Svar

Som udgangspunkt kan udgifter til etablering af produktionsapparat (feks. flerårige energiafgrøder) ikke trækkes fra i etableringsåret, da der er tale om at skabe et *nyt* indkomstgrundlag, dvs. en investering. Skatteministeriet oplyser endvidere, at det ikke er muligt at fratække udgifter til fx stiklinger, selv ved rydning af arealet.

Den skattemæssige konsekvens af forslaget er således at der kan opnås fradrag ved etablering. Det fremgår af bemærkninger til lovforslagets § 1, at det kun har betydning for omkostninger til stiklinger, idet øvrige etableringsomkostninger (maskinomkostninger og sprøjteudgifter m.m.) efter gældende regler allerede kan fratrækkes i det år, de afholdes.

Ved etablering af energipil regnes der med en udgift til køb af stiklinger på 6.765 kr. pr. ha (Dubgaard og Nissen, 2009). Reduktionen i skattebetalinger, som følge af at dette beløb kan fradrages i etableringsåret, udgør ca. 2.700 kr. pr. ha ved en skattesats på 40%. Med en levetid for bevoksnin-

gen på 21 år og en rente på 5% svarer det til en indtægt/besparelse på 211 kr. pr. ha. pr. år i bevoksningens levetid.

Gevinsten på 211 kr. pr. ha kan sammenholdes med de årlig beregnede jordrenter (før skat) ved dyrkning af energipil, der, som det fremgår af tabel 1, ligger i intervallet -300 til + 3.500 kr. pr. ha. Fremrykningen af fradrag for etableringsudgifter vil således bidrage til en mindre stigning i jordrenten.

Det er angivet i bemærkningerne, at fradragsretten for plantningsudgiften også omfatter ikke-erhvervsmæssigt drevne ejendomme. Dette vil fremme etableringen af energiafgrøder på en række hobbyvirksomheder/mindre deltidsejendomme da udgifterne jf. bemærkningerne kan fratrækkes i anden indkomst.

Der er i denne gennemgang ikke indregnet den indtjening der eventuelt kan opnås ved at søge om tilskud til kompensation for indkomstab i etableringsfasen, jf. bemærkningerne til forslaget.

Kilder:

Dubgaard, A. og Nissen, C.J. (2009). Omkostninger ved etablering af energipil i Grøn vækst-aftalens 10 m dyrknings-, sprøjtning- og gødningsfrie randzoner. Notat. Fødevarøkonomisk Institut, Københavns Universitet.

Dubgaard, A.; Nissen, C.J, Jespersen, H.L, Gylling, M; Jacobsen, B.H.; Jensen, J.D., Hjort-Gregersen, K., Kejser, Anne T. og Helt-Hansen, J. (2009). Økonomiske analyse for landbruget af en omkostningseffektiv klimastrategi. Udredningsrapport. Fødevarøkonomisk Institut, Københavns Universitet. (under udgivelse)

Jacobsen, B.H. (2009). Skattemæssigt fradrag for stiklinger ved etablering af energiafgrøder. Notat. 2 april. Fødevarøkonomisk Institut, Københavns Universitet.

12. januar 2010

Københavns Universitet
Fødevareøkonomisk institut
Brian H. Jacobsen

Århus Universitet
Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet
Uffe Jørgensen

Bidrag til Fødevareministeriets besvarelse af spørgsmål fra skatteudvalget vedr. manglende provenu ved fradrag for udgifter til plantning af flerårige energiafgrøder (L80)

FOI og DJF har fra Fødevareministeriet den 8.1.2010 modtaget spørgsmål fra skatteudvalget vedr. provenu ved ændret fradrag så udgifter ved etablering kan fratrækkes i etableringsåret.

Spørgsmål 9:

Vil ministeren redegøre nærmere for provenuberegningerne og antagelsen om, at der sker en forøgelse af arealet med dyrking af energipil og andre flerårige energiafgrøder med 100.000 hektar frem til 2020?

Som anført i svaret på spørgsmål 4 så er reduktionen i skattebetalinger, som følge af at udgifter til stiklinger kan fradrages i etableringsåret, ca. 2.700 kr. pr. ha ved en skattesats på 40%. Ved en etablering på ca. 10.000 ha pr. år giver det et årligt manglende provenu på ca. 27 mio. kr. frem til 2020.

Det er oplyst af Skatteministeriet, at der under den nuværende ordning ikke gives fradrag for udgifter til stiklinger, selv ikke ved rydning af arealet.

Det er ambitiøst at forvente en tilplantning på 100.000 ha energiafgrøder frem til 2020, da der er tale om en temmelig radikal omlægning af driftsformen. Desuden er økonomien i omlægningen meget usikker og bl.a. afhængig af prisrelationerne mellem korn og biomasse, som har ændret sig

meget indenfor de seneste år. Hvis man ønsker at sikre en så omfattende omlægning kan det være nødvendigt med en række supplerende tiltag (rådgivning, prissikring m.m.).

Det er nødvendigt, at landmænd vurderer at indtægten fra energiafgrøder er konkurrencedygtig overfor alternative afgrøder også set i lyset af den længere omdriftsperiode (måske 20 år).

Såfremt økonomien i energiafgrøder kun er konkurrencedygtig såfremt der gives et øget tilskud i etableringsperioden, vil omfanget af de områder, hvor der kan etableres energiafgrøder med støtte, blive kraftig medvirkende til om målet på 10.000 ha pr. år kan nås.

Spørgsmål 10:

Det ønskes oplyst, hvordan den forventede forøgelse af arealet med flerårige energiafgrøder på 100.000 hektarer forventes at fordele sig på forskellige arealtyper, herunder tidligere intensivt dyrkede arealer, tidligere ekstensivt drevne arealer og naturarealer.

Den generelle økonomiske vurdering af hvilke områder, hvor tilplantning med energiafgrøder vil foregå, fremgår af svar på spørgsmål 3. Baseret på erfaringer fra tilplantning med energipil i 2009 og kontakter til lokale konsulenter forventes det, at tilplantningen vil ske på tidligere ekstensivt dyrkede arealer, idet ca. 70% af tilplantningen i 2009 skete på tidligere brakjord, der i de fleste tilfælde havde været dyrket med korn i 2008. Størsteparten af den resterende tilplantning i 2009 skete på ekstensive lavbundsarealer med bl.a. græs. Kun i enkelte tilfælde er tilplantningen sket på tidligere intensivt dyrkede arealer. Der er tendenser til at mindre fritidslandbrug vil omlægge hele ejendommen til pil, og i det tilfælde kan det inkludere bedre jord. Ligeledes kan det ikke udelukkes, at vandplanerne på visse gode drænedede jorde, der afvander til Natura 2000 områder, vil stille krav om kraftige reduktioner i næringsstofftab, som nemmest kan opfyldes ved omlægning til flerårige energiafgrøder. Endelig vil en tilsyneladende permanent fremtidig prisfordel ved dyrkning af biomasse frem for korn tilskynde til omlægning også på god kornjord.